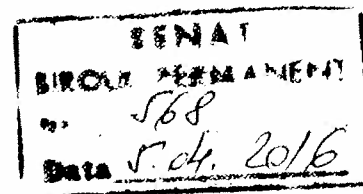

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

Comisia economică, industriei și servicii
Nr. XX/ 203 / 31.03.2016

**Comisia pentru buget, finanțe, activitate bancară
și piață de capital**
Nr. XXII/ 176 / 31.03.2016

CAMERA DEPUTAȚILOR

Comisia pentru industriei și servicii
Nr. 4c-3/ 136 / 31.03.2016

Comisia pentru buget, finanțe și bănci
Nr. 4c-2/ 219 / 31.03.2016

RAPORT COMUN **asupra Raportului anual privind activitatea Autorității Naționale de Reglementare** **în domeniul Energiei pe anul 2013**

Comisiile de specialitate din Senat și Camera Deputaților au fost sesizate de Birourile Permanente reunite în vederea elaborării raportului comun asupra Raportului anual privind activitatea Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei pe anul 2013.

Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei a transmis Parlamentului, în conformitate cu prevederile art.1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.160/2012 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.33/2007 privind modificarea și completarea Legii energiei electrice nr.13/2007 și Legii gazelor nr.351/2004, raportul său anual de activitate în vederea dezbaterii acestuia în ședința comună a celor două Camere ale Parlamentului.

Comisiile reunite au analizat raportul reținând, în principal, următoarele aspecte:

În anul 2013 activitatea de reglementare a ANRE, s-a axat în principal pe punerea în aplicare a prevederilor din cel de-al treilea pachet legislativ în domeniul energiei și anume: îmbunătățirea modalităților de tranzacționare și creșterea transparenței piețelor de energie electrică și gaze naturale, promovarea concurenței și renunțarea la practicarea de prețuri reglementate pentru clienții finali, implementarea mecanismelor care să permită integrarea piețelor naționale de energie electrică și gaze naturale în piețe regionale, promovarea producerii de energie electrică produse din surse regenerabile, dezvoltarea producerii de energie electrică produsă în capacități noi de cogenerare, promovarea eficienței energetice, implementarea prevederilor privind certificarea operatorilor de transport și sistem și a măsurilor suplimentare de protecție a consumatorilor

Aplicarea cerințelor Pachetului 3 Energie, precum și a celor care se regăsesc în cadrul Memorandumului de Înțelegere semnat cu Comisia Europeană și în Scrisorile de Intenție semnate cu Fondul Monetar Internațional, parte integrantă a Acordului de Înțelegere de tip Preventiv semnat cu FMI și Comisia Europeană au fost respectate, ANRE îndeplinind toate obligațiile de reglementare privind eliminarea prețurilor reglementate pentru consumatorii noncasnici și casnici atât în sectorul energiei electrice cât și în cel al gazelor naturale. În acest context, obiectivele prioritare pentru anul 2014 din prisma activității ANRE se vor concentra, în principal, asupra promovării concurenței în sectorul energiei electrice și al gazelor naturale, a creșterii eficienței piețelor de energie și integrarea acestora în piața regională și europeană, armonizarea legislației secundare cu prevederile legislației primare și ale codurilor europene aflate în proces de aprobare la nivelul Comisiei Europene, aplicarea prevederilor regulamentelor europene privind integritatea și transparența piețelor și dezvoltarea infrastructurii, continuarea procesului de îmbunătățire a cadrului de reglementare în domeniul energiei electrice și în domeniul gazelor naturale și în scopul creșterii eficienței energetice.

Principala provocare o constituie suportabilitatea prețurilor la consumatori și menținerea sustenabilității companiilor, concomitent cu asigurarea unor principii de reglementare esențiale cum sunt cele privind predictibilitatea, transparența și stabilitatea legislației, astfel încât, criteriile legate de existența piețelor liberalizate impuse la nivel european, să poată fi aplicate.

Piața energiei electrice

Anul 2013 a adus modificări importante, au fost elaborate, revăzute și aprobate: regulamentul pentru acordarea licențelor și autorizațiilor în sectorul energiei electrice, regulamentul de racordare la rețelele electrice, metodologia de monitorizare a pieței reglementate, regulamentul privind Comisia de soluționare a disputelor pe piața angro și cu amănuntul, metodologia de modificare a tarifului reglementat al SC OPCOM SA, metodologiile de calcul pentru tarifele de transport respectiv distribuție. Potrivit prevederilor din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, operatorul de transport și de sistem se organizează și funcționează după modelul operator de sistem independent (ISO).

În anul 2013, în piața de energie electrică din România și-au desfășurat activitatea un număr de 46 de operatori de distribuție a energiei electrice licențiați, din care 8 sunt cu peste 100000 clienți fiecare. Toate cele 8 societăți au încheiat procesul de separare legală a activității de distribuție de cea de furnizare a energiei electrice. Operatorii de distribuție a energiei electrice cu mai puțin de 100000 clienți nu au obligativitatea separării activității de distribuție de celelalte activități ale societății în conformitate cu prevederile Directivei 72/2009/CE privind regulile comune pentru piața comună de energie electrică.

Structura de proprietate a celor 8 operatori de distribuție care dețin mai mult de 100000 consumatori se prezintă astfel:

- 1. SC CEZ Distribuție SA:** CEZ a.s. - 100% din capitalul social;
- 2. SC Enel Distribuție Banat SA :** Enel Investment Holding B.V., deținătoare a 51,003 % din acțiuni, S.C. Electrica S.A., deținătoare a 24,869 % din acțiuni, Fondul Proprietatea S.A., deținătoare a 24.128 % din acțiuni;
- 3. SC Enel Distribuție Dobrogea SA:** Enel Investment Holding B.V.- deținătoare a 51,003 % din acțiuni, S.C. Electrica S.A.- deținătoare a 24,903 % din acțiuni, Fondul Proprietatea S.A. - deținătoare a 24,094 % din acțiuni;
- 4. SC E.ON Moldova Distribuție SA:** 51% - E.ON Romania S.R.L.; 27 % - S.C. Electrica S.A.; 22 % - Fondul Proprietatea S.A.;
- 5. SC FDEE Electrica Distribuție Transilvania Sud SA, SC FDEE Electrica Distribuție Transilvania Nord SA, și SC FDEE Electrica Distribuție Muntenia Nord SA,** au următoarea structura a acționariatului: 78 % S.C. Electrica S.A.; 22 % S.C. Fondul Proprietatea S.A.;
- 6. SC Enel Distribuție Muntenia SA :** Enel Investment Holding B.V - 64.43 %, S.C. Electrica S.A. - 23.57%, S.C. Fondul Proprietatea S.A. - 12 % .

Piața de echilibrare

Pentru România este definită o singură zonă de echilibrare, operată de un unic operator de sistem licențiat/operator al pieței de echilibrare, CN Transelectrica SA. Interacțiunea cu alte zone de control se face prin intermediul schimburilor de întraajutorare inter-OTS, și nu prin acceptarea de oferte care să fie integrate într-o ordine de merit comună. Structura de proprietate a CN Transelectrica SA este următoarea: 58,7% din capitalul social – statul român, 13,5% din capitalul social - Fondul Proprietatea, 7,3% - SIF Oltenia, 20,6% din capitalul social – alți acționari. Compania este listată la Bursa de Valori București din luna august 2006.

Situația conectării și dispecerizării energiei electrice produse din surse regenerabile. Plata dezechilibrelor

Energia electrică produsă din surse regenerabile este dispecerizată cu prioritate. Unitățile de producere utilizând surse regenerabile dispecerizabile sunt responsabile pentru plata dezechilibrelor generate.

Tarife de rețea și racordare

Tarifele de distribuție sunt de tip monom (lei/MWh), fiind diferențiate pe trei niveluri de tensiune: înaltă tensiune (110 kV), medie tensiune, joasă tensiune, și pe operatori de distribuție. Tarifele de distribuție sunt aprobate de reglementator pentru fiecare operator de distribuție. Tarifele pentru serviciul de distribuție a energiei electrice se calculează conform unei metode de tip „coș de tarife plafon”. În baza acestei metode de reglementare perioadele de reglementare sunt de 5 ani, cu excepția primei perioade care a fost de 3 ani (2005-2007).

Tarife de racordare

Procedurile și etapele procesului de racordare, precum și tariful de racordare sunt reglementate prin Regulamentul de racordare a utilizatorilor la rețelele de interes public, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 90/2008 și legislația secundară emisă de ANRE.

Aspecte transfrontaliere

Alocarea capacităților de interconexiune pe liniile de interconexiune ale Sistemului Electroenergetic Național cu sistemele vecine, în vederea realizării tranzacțiilor de import/export și tranzit de energie electrică s-a desfășurat bilateral coordonat, prin licitații explicite, pentru 100% din capacitatea de alocare, pe termen lung (anuale și lunare) și pe termen scurt (zilnice și intra-zilnice), pe granițele cu Ungaria, Bulgaria și Serbia. Peste 85% din veniturile obținute de CNTEE Transelectrica SA în urma procesului de alocare a capacității de interconexiune au provenit din licitațiile pe termen lung (anual și lunar), valorile cele mai mari provenind în special din licitațiile pentru alocarea capacității pe granița cu Bulgaria, ambele direcții, urmată de licitațiile pentru granița cu Ungaria, ambele direcții și de cele de export către Serbia.

Monitorizarea cooperării tehnice dintre OTS (operatorul de transport și de sistem) și operatori din țări

Cooperarea regională privind proiectele de infrastructură reprezintă o dimensiune importantă a activității CN Transelectrica SA în ceea ce privește colaborarea cu sistemele electroenergetice din țările vecine. Au fost continuate proiectele cu Serbia, Republica Moldova și Turcia.

Respectarea prevederilor legislației europene

În conformitate cu prevederile Legii nr. 160/2012 privind organizarea și funcționarea ANRE, ANRE respectă și pune în aplicare toate deciziile relevante, cu forță juridică obligatorie, ale Agenției de Cooperare a Reglementatorilor în Domeniul Energiei - ACER și Comisiei Europene; deciziile Comisiei Europene emise Directivea 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei

Promovarea concurenței

Cantitatea totală de energie electrică livrată în rețele, în anul 2013, de producători (conform rezultatelor procesului de realizare a etichetei de energie electrică), a fost de 54,44 TWh, din care, cea livrată în rețele de producătorii deținători de unități dispecerizabile a totalizat 51,70 TWh. Față de anul 2012, în 2013 s-au înregistrat scăderi la energia livrată din centralele ce funcționează pe bază de combustibil solid și combustibil lichid, respectiv creșteri la energia livrată din centralele ce funcționează pe bază de combustibil gazos, centralele hidro și cele utilizând surse regenerabile. Pe total, s-a înregistrat o scădere de cca 0,8% a energiei electrice injectate în rețele și produse atât din surse convenționale, cât și din cele neconvenționale, din unități dispecerizabile (UD). În anul 2013, în România s-a importat o cantitate de cca 450 GWh și s-au exportat 2466 GWh; Comparativ cu anul 2012, importul a scăzut cu cca 68,9%, în timp ce exportul a crescut cu cca 114,7%; Consumul intern calculat pe baza energiei electrice livrate în rețele și a soldului import-export a fost de cca 49,69 TWh, cu 5,1% mai mic decât cel din 2012;

Piața cu amănuntul de energie electrică

Numărul total de consumatori alimentați în regim reglementat la 31 decembrie 2013 a fost de 8.991.881, din care consumatori casnici 8.490.691 și consumatori noncasnici 501.190. Energia furnizată acestora a fost de aproximativ 18.966 GWh, înregistrând o scădere de 9% față de anul 2012, în condițiile scăderii consumului final total cu cca. 5% față de același an 2012.

Monitorizarea echilibrului între cerere și ofertă

Pe întreg anul 2013 s-a înregistrat o scădere a consumului brut intern de 4,4 % comparativ cu anul 2012, în timp ce producția a avut o scădere de 0,6%.

Monitorizarea investițiilor în capacități de producere

În anul 2013 au fost acordate 381 de autorizații de înființare (centrale fotovoltaice- 312, centrale eoliene – 34, centrale pe hidrocarburi -12, centrale hidroelectrice-18, centrale utilizând biogaz – 2, centrale utilizând biomasă - 3), 97% dintre acestea fiind acordate pentru unități de producere utilizând surse regenerabile.

Piața gazelor naturale

În sectorul gazelor naturale, pentru asigurarea și atragerea mai multor investiții în anul 2013 a fost aprobată o nouă metodologie de stabilire a tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție, iar, pe baza propunerilor înaintate de operatorul sistemului național de transport al gazelor naturale, a fost supusă consultării publice structura tarifelor de transport de tip intrare-ieșire. ANRE a implementat pașii programați pentru anul 2013 din foile de parcurs pentru liberalizarea prețurilor la gaze naturale și a respectat prevederile legale privind evoluția prețului pentru producția internă de gaze naturale.

Tarife de rețea și racordare

Perioada de reglementare pentru oricare din activitățile reglementate este de 5 ani, cu excepția primei perioade de reglementare (etapa tranzitorie), a cărei durată a fost stabilită la 3 ani. Începând cu data de 1 aprilie 2013 au fost introduse tarife de transport pe tipuri de servicii. Sistemul tarifar pentru activitatea de distribuție cuprinde tarife diferențiate pe categorii de consumatori și sisteme omogene de distribuție.

Aspecte transfrontaliere

Începând cu data de 01 februarie 2014, TRANSGAZ și FGSZ vor pune la dispoziția pieței o capacitate de transport de 10.000 mc/oră în condiții ferme și 40.000 mc/oră în regim de întreruptibilitate pe direcția de curgere România – Ungaria. La punerea în funcțiune a conductei de interconectare RO-BG va putea fi asigurată o capacitate de transport pe această direcție de 0,5 mld. mc/an, la presiunea minimă prevăzută în decizia de finanțare a proiectului (21 bar).

Relația româno-bulgară

Bulgargaz nu acceptă rezilierea amiabilă a contractului. În consecință, o potențială rezolvare a situației este aprobarea de către Comisia Europeană a unei soluții temporare în care Bulgargaz să beneficieze în continuare de capacitatea de transport necesară consumului Bulgariei în condițiile actualului contract, restul capacității urmând a fi oferită pieței în conformitate cu prevederile legislației europene în vigoare privind accesul terților la rețelele de transport gaze.

Relația româno-rusă

Având în vedere faptul că partea rusă a refuzat renegocierea convențiilor existente, România a denunțat unilateral aceste documente, contractele comerciale rămânând însă în vigoare până la expirarea lor în decembrie 2015, respectiv decembrie 2023.

Monitorizarea planurilor de investiții

Planul de Dezvoltare al sistemului de transport gaze naturale în perioada 2014-2023 prezintă direcțiile de dezvoltare ale rețelei românești de transport gaze naturale și proiectele majore pe care SNTGN Transgaz SA intenționează să le implementeze în următorii 10 ani.

Promovarea concurenței

Consumul de gaze naturale a scăzut în ultimul an, atingând nivelul de aproximativ 12,5 miliarde mc, cu o scădere de aproximativ 8% în anul 2013 față de anul 2012, pe fondul unei ușoare scăderi a consumului clienților finali. În anul 2013, consumul total de gaze naturale a fost de 132.603.304,644 MWh, din care 91.032.601,493 MWh a reprezentat consumul noncasnic (75,44%) și 29.636.073,006 MWh a reprezentat consumul casnic (24,56%). Numărul de participanți pe piața gazelor naturale din România a crescut constant pe măsură ce piața a fost liberalizată, mai ales în sectorul furnizării de gaze naturale, cuprinzând, în anul 2013:

- un operator al Sistemului National de Transport – SNTGN Transgaz S.A. Mediaș;
- 5 producători: Romgaz, OMV Petrom, Amromco Energy, Raffles Energy, Foraj Sonde;
- 2 operatori de înmagazinare: Romgaz, Depomureș;
- 41 de operatori de distribuție – cei mai mari fiind Distrigaz Sud Rețele SRL și E.ON Gaz Distribuție SA;
- 41 de furnizori care activează pe piața reglementată de gaze naturale;

- 54 de furnizori care activează pe piața concurențială de gaze naturale.

Producția internă de gaze naturale în anul 2013, ce a intrat în consum a reprezentat 84,72% din totalul surselor. Primii doi producători (Romgaz și OMV Petrom) au acoperit 97,92% din această sursă. Importul ce a intrat în consum în 2013, import curent și extras din înmagazinare, a reprezentat diferența, respectiv 15,28%. Pe piața concurențială au activat 54 de furnizori

Reclamații consumatori

Energie electrică

Din totalul de 2940 petiții primite de ANRE în cursul anului 2013, 2236 au avut ca obiect sectorul energiei electrice. Toate petițiile primite au fost soluționate în termenul legal și în conformitate cu prevederile reglementărilor în vigoare, cu informarea petenților și a instituțiilor prin intermediul cărora au fost transmise la ANRE.

Gaze naturale

Din totalul de 2940 petiții primite în cursul anului 2013, 704 au avut ca obiect sectorul gazelor naturale. Toate petițiile primite au fost soluționate în termenul legal și în conformitate cu prevederile reglementărilor în vigoare, cu informarea petenților și a instituțiilor prin intermediul cărora au fost transmise la ANRE. ANRE a realizat 313 de controale în sectorul gazelor naturale în cursul perioadei analizate. În urma acțiunilor de control au fost întocmite procese verbale de constatare și sancționare a contravențiilor. Valoarea totală a amenzilor aplicate atât în sectorul energiei electrice cât și în cel al gazelor naturale a fost de 7.422.700 lei.

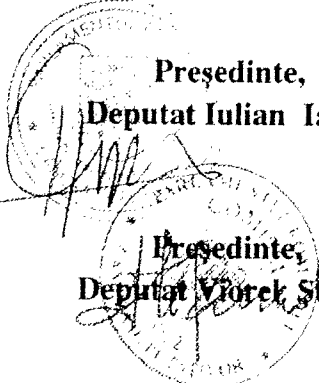
Potrivit art.1 alin.(4) al Ordonanței de urgență a Guvernului nr.33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.160/2012, raportul anual de activitate „*va fi dezbătut, fără a fi supus votului, în ședința comună a celor două Camere ale Parlamentului*”.

Comisia pentru industrii și servicii a Camerei Deputaților, Comisia economică, industrii și servicii a Senatului, Comisia pentru buget, finanțe și bănci a Camerei Deputaților și Comisia pentru buget, finanțe activitate bancară și piață de capital a Senatului propun Plenului Parlamentului dezbateră Raportului anual privind activitatea Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei pe anul 2013.

Președinte,
Senator Eugen Tapu
Președinte,
Senator Viorel Arcaș

Președinte,
Deputat Iulian Iancu
Președinte,
Deputat Viorel Ștefan

Consilieri parlamentari,
Doina Bădica
Raluca Rosca
Georgeta Păslaru
Georgiana Ene